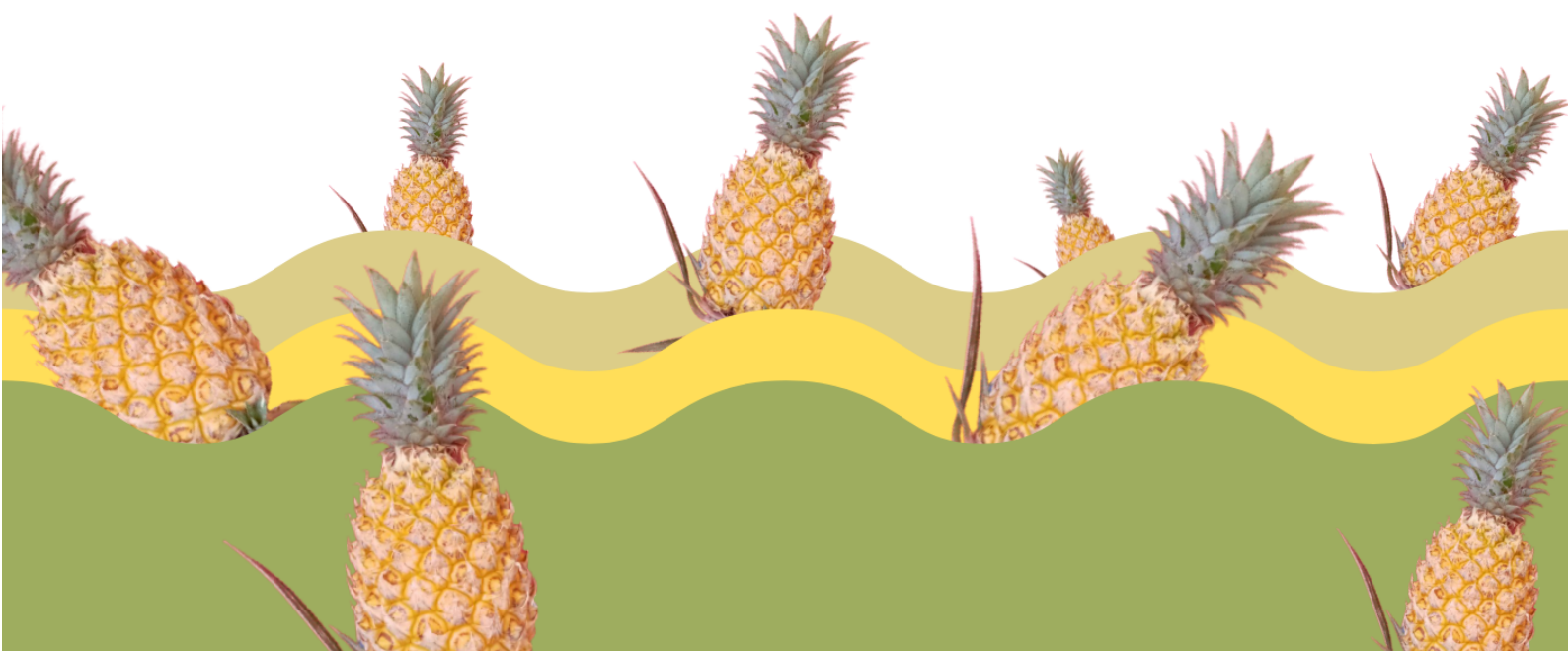

คู่มือปฏิบัติงาน
สำหรับสมาชิกผู้ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
"ลับประดสวี"

คู่มือปฏิบัติงาน
สำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
"สับประรดสวี"

1. ผู้ขอขึ้นทะเบียน

1. จังหวัดชุมพร

2. นายเชาวลิต ถึงเสียบญวน

ที่อยู่

1. ศาลากลางจังหวัดชุมพร ศาลากลางจังหวัดชุมพร ชั้น 2 ถนนไตรรัตน์
ตำบลนาชะอัง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร รหัสไปรษณีย์ 86000

2. วิสาหกิจชุมชนสับประรดสวี 27/7 หมู่ที่ 11 ตำบลทุ่งระยะ อำเภอสวี
จังหวัดชุมพร รหัสไปรษณีย์ 86130

2. รายการสินค้า

สับประรด

3. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

สับประรดสวี (SAWI PINEAPPLE) หมายถึง สับประรดสายพันธุ์ควีน (ตาดำ) รูปทรงกระบอก ผลใหญ่ ผลสุกมีเปลือกหนา เนื้อสีเหลือง เนื้อละเอียด เนื้อแน่น แห้งไม่ฉ่ำน้ำ เส้นใยน้อย กลิ่นหอม ปลุกง่าย โตเร็ว เป็นที่ต้องการของตลาด

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์สับประรด : สายพันธุ์ควีน (ตาดำ)

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง ผลขนาดใหญ่ทรงกระบอกน้ำหนักเฉลี่ย 1 - 2.5 กิโลกรัม
- ผลสับประรด สุกผลสีเหลืองเข้ม
- เปลือกผล เปลือกหนา ผลสีเขียวเมื่อสุกเป็นสีเหลืองเข้มหรือสีส้มทั้งผล
- เนื้อ มีสีเหลือง เนื้อละเอียด เนื้อแน่น แห้งไม่ฉ่ำน้ำ เส้นใยน้อย
- ใบ ใบสีเขียวอ่อน มีแกนสีแดงตอนกลางใบ ใบแคบและยาวขอบใบเต็มไปด้วยหนามสีแดง
- ตา ตาใหญ่ ร่องตาลึก ตาโปนูน
- รสชาติหวาน กรอบ กลิ่นหอม

(3) ลักษณะทางเคมี

ความหวานอยู่ระหว่าง 15-20 องศาบริกซ์

(4) กระบวนการผลิต

การเตรียมพื้นที่ปลูก

(1) ดิน ชุดดินสวี เหมาะในเขตพื้นที่อำเภอสวี

(2) การเตรียมดิน ทำการไถพรวน 2 ครั้ง ปรับสภาพดินโดยหว่านโดโลไมท์อัตราไร่ละ 100 กิโล

(3) เตรียมหน่อพันธุ์ คัดเลือกหน่อพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์

การปลูก

(1) คัดเลือกหน่อที่มีความอุดมสมบูรณ์อวบอ้วนมีสีเขียวสด มีความสม่ำเสมอทุกหน่อ คัดเลือกจากต้น สับประรดสวีพันธุ์ควีน (ตาดำ) ที่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วประมาณ 3 เดือน

(2) ช่วงเดือนที่นิยมปลูก เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์

(3) ฤดูฝนต้องปลูกให้หน่อเอียง 45 องศาเพื่อป้องกันน้ำขังในยอดจะทำให้ยอดเน่า

(4) ฤดูแล้ง ต้องปลูกให้หน่อตั้งตรง

(5) การปลูก นิยมปลูกแบบแถวคู่ ประมาณ 50 x150 เซนติเมตร

การดูแลรักษา

การให้น้ำสับประรดสวีพันธุ์ควีน (ตาดำ) ให้น้ำในช่วงแล้ง เพราะจะทำให้ต้นสมบูรณ์ ผลมีน้ำหนัก เป็นที่ต้องการของตลาด

การใส่ปุ๋ย

(1) ปุ๋ยที่ใช้หลังปลูก 1.2 เดือน สูตร 46-0-0 จำนวน 1 ช้อนโต๊ะ/ต้น

(2) ปุ๋ยที่ใช้ระยะเจริญเติบโต อายุ 3-5 เดือน สูตร 15-15-15 จำนวน 1 ช้อนโต๊ะ/ต้น

(3) ปุ๋ยที่ใช้ระยะเจริญเติบโต อายุ 6-8 เดือน สูตร 15-15-15 จำนวน 3 กิโลกรัม/ น้ำ 200 ลิตร และน้ำหมักจากสับประรด จำนวน 2 ลิตร ฉีดพ่นใบทั่วแปลง

(4) เมื่ออายุได้ 9-10 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21

(5) ก่อนการเก็บเกี่ยว 1 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 0-0-50 เพื่อเพิ่มความหวาน การกำจัดวัชพืชควรกำจัดวัชพืช 3-4 ครั้ง ต่อปี

การเก็บเกี่ยวผลผลิต

หลังจากหยุดฮอร์โมนไปแล้ว 135 วัน ก็ทำการเก็บเกี่ยวโดยเก็บเกี่ยวผลแก่จัด หรือสุกมีสีเหลืองอมส้มเล็กน้อย ตามที่ตลาดต้องการ วันเว้นวัน จนหมด

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลากสินค้าให้ประกอบด้วยคำว่า "สับประรดสวี" และ/หรือ "SAWI PINEAPPLE" และ/หรือ "SUBPAROD SAWI "

(2) ให้ระบุชื่อสวน/เกษตรกร ที่อยู่ติดต่อได้ วันเดือนปีที่เก็บเกี่ยว

การขนส่ง

เมื่อตัดสับประรดเสร็จจะต้องขนส่งให้ถึงมือผู้บริโภคภายใน 15 วัน เนื่องจากสับประรดสวีจะมีอายุในการเก็บรักษาไม่เกิน 15 วัน โดยไม่ให้ซ้ํา เพราะถ้าสับประรดมีรอยซ้ําจะทำให้เน่าเสียได้ง่าย ถ้าไว้หลายวันสับประรดจะแห้งหรือสุกอม น้ำหนักลดไม่น่ารับประทาน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิศาสตร์

ที่ตั้งอาณาเขตอำเภอสวี ตั้งอยู่ทางของจังหวัดชุมพร ความสูงจากระดับน้ำทะเล 40-60 เมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองชุมพร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอทุ่งตะโก

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอละอุ่น และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

พื้นที่อำเภอสวี ตั้งอยู่บนที่ราบริมฝั่งทะเลด้านตะวันออกของประเทศไทยพื้นที่เป็นที่ราบสูงทางทิศตะวันตกและลาดต่ำไปทางทิศตะวันออกจนกระทั่งจดทะเลสภาพพื้นดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนและดินเหนียว

ปนทราย มีภูเขาและป่าเบญจพรรณมากมายหลายชนิดทางด้านตะวันตกมีภูเขาสลับซับซ้อนเรียงรายยาว จากเหนือไปได้ เรียกว่าทิวเขาตะนาวศรี ส่วนด้านตะวันออกส่วนใหญ่เป็นทุ่งรายริมฝั่งทะเลทั่วไปจากสภาพดินร่วน และดินเหนียวปนทราย โดยขอบเขตการปลูกและผลิตสับปะรดสวี ครอบคลุมเขตพื้นที่ 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลสวี ตำบลทุ่งระยะ ตำบลนาโพธิ์ ตำบลนาสัก ตำบลครน ตำบลวิสัยใต้ ตำบลท่าหิน ตำบลปากแพรก และ ตำบลด่านสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีแสงแดดตลอดทั้งวัน นอกจากนี้พื้นที่อำเภอสวี มีลำน้ำย่อย คือ คลองสวีเฒ่า เกิดจากเทือกเขาในตำบลทุ่งระยะ อำเภอสวี ไหลทางตะวันออกผ่านตำบลนาโพธิ์ แล้ววกไปทาง ตะวันออกเฉียงเหนือผ่านตำบลปากแพรกออกสู่ทะเลที่ตำบลวิสัยใต้ อำเภอสวี ความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี เหมาะแก่การปลูกสับปะรดสวีพันธุ์ควีน (ตาดำ) เป็นอย่างมาก

ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอสวีได้รับลมมรสุมทั้งสองฤดูจึงมีฝนตกเกือบตลอดปี สามารถแยกได้ดังนี้

ฤดูแล้ง เริ่มต้นจากปลายเดือนธันวาคมถึงต้นเดือนมิถุนายนตอนต้นฤดูจะมีอากาศที่ค่อนข้างหนาวเล็กน้อยแต่เป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ต่อจากนั้นไปก็มีอากาศร้อนจนตลอดฤดู

ฤดูฝน จะเริ่มจากปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนธันวาคม ปริมาณน้ำฝน 1,600 มิลลิเมตรต่อปี

จากสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพดิน และที่ราบเขาตั้งที่ได้กล่าว ทำให้เหมาะแก่การเจริญเติบโต เพราะสับปะรดต้องการแสงสว่าง ซึ่งเหมาะกับดินร่วนเหนียวและดินทราย ปริมาณน้ำฝนเอื้อต่อการให้ผลที่มีคุณภาพ จึงทำให้สับปะรดสวีมีลักษณะรูปทรง ผลขนาดใหญ่ ทรงกระบอก น้ำหนักเฉลี่ย 1-25 กิโลกรัม ผลสีเขียวเมื่อสุกเป็นสีเหลืองเข้มหรือสีส้มทั้งผล ตาใหญ่ ร่องตาลึก ตาโปนูน เนื้อเหลืองละเอียดแน่น แห้งไม่ฉ่ำน้ำ เส้นใยน้อย รสชาติหวานกรอบ กลิ่นหอม ความหวานอยู่ในช่วง15-20 องศาบริกซ์ รวมทั้งความหวานก็ขึ้นอยู่กับพันธุ์ ปุ๋ย และดิน

ประวัติความเป็นมา

“สับปะรดสวี” หรือ “สับปะรดสวีตาดำ” เดิมนำพันธุ์มาจากอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประมาณปี พ.ศ. 2505 โดยนายอ่วม พัดแบน ได้นำมาปลูกที่หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งระยะ อำเภอสวี จังหวัดชุมพร จำนวน 1 ไร่ ภายหลังจึงปลูกแพร่หลายในพื้นที่อำเภอสวี จนเป็นที่นิยมและเรียกกันต่อมาว่า “สับปะรดสวีตาดำ” ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2511 ภายหลังจากที่เกษตรกรได้เริ่มปลูกสับปะรดสวีเพิ่มมากขึ้น พบว่า ชาวบ้านนิยมนำสับปะรดมาแช่อิ่ม เป็นเมนูขนมหวานที่ใช้ในงานบุญ งานทำบุญเลี้ยงพระ และเป็นเมนูสำหรับต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง จึงมีการบอกกล่าวเล่าลือถึงรสชาติของสับปะรดสวีไปยังพื้นที่อำเภอต่างๆ ในจังหวัดชุมพรและจังหวัดใกล้เคียง จนทำให้สับปะรดสวี เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น และได้มีการวางจำหน่ายสับปะรดสวี เป็นผลไม้ของฝากจากอำเภอสวี จังหวัดชุมพร บริเวณริมถนนหมายเลข 41 ทั้งขาขึ้นและขาล่อง ทำให้สับปะรดสวีเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวที่ผ่านไปมาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทางอำเภอสวี จึงได้มีคำขวัญประจำอำเภอกว่าว่า “**พระธาตุเก่าแก่ กาแฟเลิศล้ำ ระกำหวานดี สตรีสวยสด สับปะรดหวานกรอบ เทียบรอบหมู่เกาะสวี**” ต่อมาประมาณปี พ.ศ.2529 ได้เริ่มมีการจัดงานประจำปีของอำเภอสวีชื่อว่า งานประเพณี “สับปะรดสวี” ที่มีสับปะรดนำมาวางจำหน่ายและประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น จังหวัดชุมพรจึงได้บรรจุไว้เป็นยุทธศาสตร์จังหวัดและได้มีการจัดงานเป็นประจำปีจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ในปี พ.ศ.2556 สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร ร่วมกับจังหวัดชุมพร ได้มีการจัดประกวดคัดเลือกเกษตรกร ที่มีผลงานดีเด่น ระดับจังหวัด ประจำปี 2556 ประเภท เกษตรกรสาขาอาชีพทำไร่

นายชาวลิต ถึงเสียบญวน ในฐานะเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดสวี จึงได้รับรางวัลชนะเลิศ ต่อมาสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดสงขลา ได้มอบโล่ประกาศเกียรติคุณ รางวัลชนะเลิศ เกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพทำไร่ ระดับเขต ประจำปี 2556 ให้แก่ นายชาวลิต ถึงเสียบญวน เป็นเกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพทำไร่ ระดับเขต ประจำปี 2556 และเมื่อปี 2557 กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มอบประกาศนียบัตรให้แก่นายชาวลิต ถึงเสียบญวน ได้รับรางวัลชมเชย เกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพทำไร่ระดับประเทศ ประจำปี 2557 จากรางวัลต่างๆ ที่ได้รับเกิดจากความร่วมแรงร่วมใจของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดสวี และได้มีการส่งเสริมการปลูกสับปะรดสวีให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สับปะรดสวีจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกพืชหนึ่งของจังหวัดชุมพร

5. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต สับปะรดสวี ครอบคลุมเขตพื้นที่ 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลสวี ตำบลทุ่งระยะ ตำบลนาโพธิ์ ตำบลนาสัก ตำบลครน ตำบลวิสัยใต้ ตำบลท่าหิน ตำบลปากแพรก และตำบลด่านสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

6. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) สับปะรดสวี ต้องปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้า สับปะรดสวี และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

7. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สับปะรดสวี
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สับปะรดสวี และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

8. ผู้มีสิทธิ์ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ "สับปะรดสวี"

8.1 สมาชิกผู้ผลิต ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูก "สับปะรดสวี" ครอบคลุมเขตพื้นที่ 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลสวี ตำบลทุ่งระยะ ตำบลนาโพธิ์ ตำบลนาสัก ตำบลครน ตำบลวิสัยใต้ ตำบลท่าหิน ตำบลปากแพรก และตำบลด่านสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

8.2 สมาชิกผู้ประกอบการค้า ได้แก่ ผู้รวบรวมเพื่อจำหน่าย/พ่อค้าปลีก-ส่ง ซึ่งเป็นผู้จำหน่าย "สับปะรดสวี" จากผู้ผลิตตามข้อ 8.1

9. ขั้นตอนการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย "สับปะรดสวี"

9.1 สมาชิกผู้มีสิทธิ์ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย "สับปะรดสวี" สามารถยื่นความประสงค์ได้ที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชุมพร ศาลากลางจังหวัดชุมพร ชั้น 3 ตำบลนาชะอัง อำเภอมือง จังหวัดชุมพร ในวัน และเวลาราชการ

9.2 ระยะเวลาการยื่นขออนุญาตใช้ตราฯ

- ยื่นได้ ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม - 31 มีนาคม ของทุกปี

- ตรวจสอบโดยคณะทำงานฯ ที่ได้รับแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ช่วงเดือน พฤษภาคม - กรกฎาคม ของทุกปี

- คณะกรรมการบริหารฯ จังหวัดชุมพร พิจารณาอนุมัติ/รับรอง และแจ้งกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อพิจารณาอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ช่วงเดือนสิงหาคม - ธันวาคมของทุกปี

9.3 เอกสารหลักฐานผู้ขอขึ้นทะเบียน

- สำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคล/สำเนาทะเบียนพาณิชย์ (ถ้ามี)
- สำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาใบรับรองมาตรฐาน (ถ้ามี)
- รายชื่อสมาชิก (ตามใบต่อสมาชิก) และสำเนาบัตรประชาชนของสมาชิก (เฉพาะกรณีขอใช้ตราแบบกลุ่ม)

- ในกรณีที่ผู้ผลิตมีการรวมตัวจัดตั้งเป็นสหกรณ์/กลุ่มอาชีพ ขอให้แนบหนังสือรับรองการรวมกลุ่มที่ทางราชการออกให้ หรือหนังสือรับรองอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

- สำเนาเอกสารที่ได้รับรางวัล หรือการรับรอง เช่น การประกวดผลผลิต เป็นต้น (ถ้ามี)

9.4 ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตามสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย มีอายุ 2 ปี หากครบกำหนดจะต้องยื่นขอ ต่ออายุ และผ่านกระบวนการตรวจสอบจากคณะทำงานฯ ของจังหวัดชุมพร หากไม่ยื่นต่ออายุถือว่าเป็นผู้ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตามสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย

9.5 ผู้ที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ นายทะเบียนอาจมีคำสั่งเป็นหนังสือระงับการใช้ GI ของบุคคลนั้นเป็นเวลา 2 ปี

9.6 การใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าที่มาจากพื้นที่นั้น ทำให้เกิดความสับสน หลงผิดในแหล่งที่มา คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่น มีโทษตาม พ.ร.บ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

